

“Dava, 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılan eğitim kurumunda öğretmen olarak çalıştığından bahisle çalışma izni iptal edilen davacı ... tarafından, çalışma izninin iptaline ilişkin işlemin kaldırılması ve çalışma izni verilmesi talebiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 29/01/2021 tarih ve 19924664 sayılı işlemi ile bu işlemin dayanağı olan 7141 sayılı Yasa'nın 11. maddesi ile değişik 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun "Kurucu/kurucu temsilcisinin nitelikleri ve kurum binaları" başlıklı 4. maddesinde sayılan suçlar hakkında "kovuşturması bulunması" şartı düzenlemesinin Anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla iptali için itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

1982 Anayasasının "Anayasaya Aykırılığın Diğer Mahkemelerde İleri Sürülmesi" başlıklı 152.maddesinde; "Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır. Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddi görmezse bu iddia temyiz merciince esas hükümlerle birlikte karara bağlanır. Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır..." hükmü yer almıştır.

03.04.2011 tarihli ve 27894 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun "Anayasaya aykırılığın mahkemelerce ileri sürülmesi" başlıklı 40.maddesinde; "Bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu davada uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa;

a) İptali istenen kuralların Anayasanın hangi maddelerine aykırı olduklarını açıklayan gerekçeli başvuru kararının aslını,

b) Başvuru kararına ilişkin tutanağın onaylı örneğini,

c) Dava dilekçesi, iddianame veya davayı açan belgeler ile dosyanın ilgili bölümlerinin onaylı örneklerini, dizi listesine bağlayarak Anayasa Mahkemesine gönderir.

Taraflarca ileri sürülen Anayasaya aykırılık iddiasını davaya bakan mahkemece ciddi görülmezse bu konudaki talep, gerekçeleri de gösterilmek suretiyle reddedilir. Bu husus esas hükümlerle birlikte temyiz konusu yapılabılır.

Genel Sekreterlik gelen evrakı kaleme havale eder ve keyfiyeti başvuran mahkemeye bir yazı ile bildirir.

Evrakın kayda girişinden itibaren on gün içinde başvurunun yöntemine uygun olup olmadığı incelenir. Açık bir şekilde dayanaktan yoksun veya yöntemine uygun olmayan itiraz başvuruları, Mahkeme tarafından esas incelemeye geçilmeksizin gerekçeleriyle reddedilir.

Anayasa Mahkemesi, işin kendisine noksansız olarak gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse ilgili mahkeme davayı

yürürlükteki hükümlere göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse mahkeme buna uymak zorundadır." hükmü yer almaktadır.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun "Kurucu/kurucu temsilcisinin nitelikleri ve kurum binaları" başlıklı 4.maddesinin 1.fikrasında "(Değişik birinci fıkra: 9/5/2018-7141/11 md.) Özel öğretim kurumlarının gerçek kişi kurucularında, tüzel kişi kurucularının yönetim organlarında, kurucu temsilcilerinde ve personeline; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası ya da affa uğramış olsa bile Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar, Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar ve 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında işlenen suçlardan ceza almamış olması veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması, terör örgütlerine ya da Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti ya da iltisakı yahut bunlarla irtibatı olmaması şartı aranır." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılan Özel Nakıboğlu Ortaokulunda çalıştığı gerekçesiyle çalışma izni iptal edilen davacı tarafından; çalışma izninin iptali işleminin kaldırılması ve kendisine yeniden çalışma izni verilmesi talebiyle yapılan başvurunun 5580 sayılı Kanunun 4.maddesinin 1.fikrası gereği reddedildiği ve bu ret işleminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 4üncü maddesinin birinci fıkrasında "Özel öğretim kurumlarının gerçek kişi kurucularında, tüzel kişi kurucularının yönetim organlarında, kurucu temsilcilerinde ve personeline; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 53üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası ya da affa uğramış olsa bile Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar, Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar ve 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında işlenen suçlardan ceza almamış olması veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması, terör örgütlerine ya da Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti ya da iltisakı yahut bunlarla irtibatı olmaması şartı aranır." hükmü yer almaktadır. Kovuşturma ise, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde "İddianamenin kabulüyle başlayıp hükmün kesinleşmesine kadar geçen evre" olarak tanımlanmıştır.

Dava konusu olayda; dava konusu işlemin tesis edildiği sırada "silahlı terör örgütüne üye olma" suçundan Adana Cumhuriyet Başsavcılığının 2020/31556 sayılı dosyasında soruşturma yapıldığı; iş bu dava devam ederken Adana 11. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan

yargılama neticesinde E:2021/241 K:2022/132 sayılı Karar ile beraatine karar verildiği ve kararın istinaf aşamasında olduğu tespit edilmiştir.

Dolayısıyla davacı hakkındaki kovuşturma halen devam etmektedir ve 5580 sayılı Kanunun 4.maddesinin 1.fikrasında yer alan hüküm gereği davacıya çalışma izni verilememektedir. Görüldüğü üzere uygulanacak Kanun hükmü, bakılan davayı yürütmeye, uyuşmazlığı çözmeye, davayı sona erdirmeye veya kararın dayanağını oluşturmaya yarayacak kuraldır.

Bu nedenle; 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 4.maddesinin 1.fikrasında yer alan "(Değişik birinci fıkra: 9/5/2018-7141/11 md.) Özel öğretim kurumlarının gerçek kişi kurucularında, tüzel kişi kurucularının yönetim organlarında, kurucu temsilcilerinde ve personelinde; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası ya da affa uğramış olsa bile Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar, Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar ve 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında işlenen suçlardan ceza almamış olması veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması, terör örgütlerine ya da Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti ya da iltisakı yahut bunlarla irtibatı olmaması şartı aranır." hükmünün "veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması" cümlesinin 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 13, 38, 48 ve 49.maddelerine aykırılığı nedeniyle başvurulmaktadır.

ANAYASAL DÜZENLEME İLE İLGİLİ MEVZUAT

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması" başlıklı 13.maddesinde; "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükmüne yer verilmiştir.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Suç ve cezalara ilişkin esaslar" başlıklı 38.maddesinde; "Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.

Suç ve ceza zamaşımı ile ceza mahkumiyetinin sonuçları konusunda da yukarıdaki fıkra uygulanır.

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Hiç kimse kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, delil olarak kabul edilemez.

Ceza sorumluluğu şahsidir.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Hiç kimse, yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirememesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md; Mülga fıkra: 7/5/2004-5170/5 md.)

(Değişik onuncu fıkra: 7/5/2004-5170/5 md.) Ölüm cezası ve genel müsadere cezası verilemez.

İdare, kişi hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğuran bir müeyyide uygulayamaz. Silahlı Kuvvetlerin iç düzeni bakımından bu hükme kanunla istisnalar getirilebilir.

(Değişik son fıkra: 7/5/2004-5170/5 md.) Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın gerektirdiği yükümlülükler hariç olmak üzere vatandaş, suç sebebiyle yabancı bir ülkeye verilemez..." hükmüne yer verilmiştir.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Çalışma ve sözleşme hürriyeti" başlıklı 48.maddesinde; "Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetine sahiptir.", "Çalışma hakkı ve ödevi" başlıklı 49.maddesinde ise; "Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir." denilmek suretiyle herkesin çalışma hakkı ile özgürlüğüne sahip olduğu hüküm altına alınmıştır.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun "Kurucu/ kurucu temsilcisinin nitelikleri ve kurum binaları" başlıklı 4.maddesinin 1.fikrasında ise; "(Değişik birinci fıkra: 9/5/2018-7141/11 md.) Özel öğretim kurumlarının gerçek kişi kurucularında, tüzel kişi kurucularının yönetim organlarında, kurucu temsilcilerinde ve personeline; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası ya da affa uğramış olsa bile Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar, Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar ve 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında işlenen suçlardan ceza almamış olması veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması, terör örgütlerine ya da Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti ya da iltisakı yahut bunlarla irtibatı olmaması şartı aranır." hükmüne yer verilmiştir.

ANAYASAYA AYKIRILIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Anayasanın 13.maddesinde; "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz" denilmektedir. Buna göre

temel hak ve özgürlüklere sınırlama getiren düzenlemelerin kanunla yapılması, Anayasa'da öngörülen sınırlama sebebine uygun ve ölçülü olması gerekir.

Bu kapsamda çalışma hakkı ve özgürlüğünü sınırlamaya yönelik bir kanuni düzenlemenin şeklen var olması yeterli olmayıp kuralların keyfiliğine izin vermeyecek şekilde belirli, ulaşılabilir ve öngörülebilir düzenlemeler niteliğinde olması gerekir.

Kuralların yer aldığı fıkra kovuşturma bulunmaması şartı kapsamında hangi suçların özel eğitim kurumu personeli olarak çalışmaya engel oluşturduğu açıkça belirtilmiştir. Bununla birlikte kurala konu Devletin güvenliğine karşı suçlar ile Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı işlenen suçların 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda düzenlendiği ve kuralda yer olan "...kovuşturma..." ibaresinin 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Kanunun 2.maddesinde tanımlandığı gözetildiğinde kuralın belirli, ulaşılabilir ve öngörülebilir nitelikte olduğu ve bu yönüyle kanunilik şartını taşıdığı anlaşılmaktadır.

Anayasanın 13.maddesinde güvence altına alınan ölçülülük ilkesi ise elverişlilik, gereklilik ve orantılılık olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. Elverişlilik öngörülen sınırlamanın ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını, gereklilik ulaşılmak istenen amaç bakımından sınırlamanın zorunlu olmasını, orantılılık ise hakka getirilen sınırlama ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir.

5580 sayılı Kanundaki anılan düzenlemeler gözönüne alındığında; kanun koyucunun özel eğitim kurumlarının yerine getirdiği görevin niteliğini gözeterek özel eğitim kurumlarında görev alacak kişilere karşı bireylerin ve toplumun güven duygusu içinde olmalarını hedeflediği anlaşılmaktadır. Kuralla özel eğitim kurumlarında görev alacak personel hakkında Devletin güvenliğine karşı suçlar ile Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı işlenen suçlarından dolayı kovuşturma bulunmaması şartının öngörülmesinin bu personele toplumun ve bireylerin güvenle yaklaşmasına katkı sağlayacağı ve bunu destekleyeceği gözetildiğinde kuralın kamu düzeninin korunması amacına ulaşma bakımından elverişli olmadığı söylenemez. Ancak kuralın ölçülülük ilkesine uygun olabilmesi için elverişli bir sınırlama getirmesi yeterli olmayıp, sınırlamanın gereklilik ilkesine de uygun olması gerekir.

Anayasa Mahkemesinin yerleşik içtihadı uyarınca Anayasanın 13.maddesi kapsamında bir hakka sınırlama getirilebilmesi için öngörülen sınırlama olmaksızın sınırlama amacına ulaşılamaması gerekir. Bir başka ifadeyle kuralla hedeflenen amaca ulaşmak için en hafif tedbirin öngörülmesi zorunlu olup aynı amaca daha hafif bir araçla ulaşılması mümkün ise daha ağır bir araç seçilmesi gereklilik ilkesi ile çelişir ve sınırlamayı ölçüsüz bir hale getirir. (AYM, E:2014/176, K:2015/53, 27/05/2015; E:2016/13, K:2016/127, 2206/2016; E:2018/71, K:2018/118, 27/12/2018, §§ 26-27)

Kural, kişiler hakkında Devletin güvenliğine karşı suçlar ile Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı işlenen suçlarından kovuşturma bulunmamasını, hem özel eğitim kurumlarına alınma sırasında hem de bu kurumlardaki görevin yerine getirildiği dönemde bulunması gereken bir şart olarak öngörmektedir. Kuralla ulaşılmak istenen amaca, özel eğitim kurumlarına alım yönünden ilgili makamlara takdir yetkisi tanımak ya da ilgili makamlara kovuşturma sonuna kadar bekleme yetkisi vermek, halihazırda görev yapan personel yönünden ise kovuşturma durumunun iş sözleşmelerinin askıda kalması hallerinden biri olarak kabulü gibi daha hafif tedbirlerle ulaşılması mümkündür. Nitekim buna benzer tedbirler çeşitli meslek grupları bakımından mevzuatta düzenlenmiştir. Bu itibarla kamu

yararının sağlanması amacıyla daha hafif bir sınırlamayla ulaşılması mümkünken kişiler hakkında Devletin güvenliğine karşı suçlar ile Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı işlenen suçlarından kovuşturma bulunmaması şeklindeki sınırlamanın gerekli, dolayısıyla ölçülü olduğu söylenemez.

Bu sebeple maddenin Anayasanın 13.maddesine aykırı olduğu sonucuna varılmaktadır.

Ayrıca Anayasanın 38.maddesinin 4.fıkrasında "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçla sayılamaz" hükmü yer almasına rağmen 5580 sayılı Kanunun 4.maddesinin 1.fıkrasında ise özel öğretim kurumlarının gerçek kişi kurucularında, tüzel kişi kurucuların yönetim organlarında, kurucu temsilcilerinde ve personelinin, aynı maddede sayılan suçlardan hakkında kovuşturma bulunmaması denilerek henüz haklarında bir hüküm (cezaya yönelik) olmamasına rağmen kişinin suçluluğu sabit olmuş gibi değerlendirilmesini öngören bir düzenleme yapılmıştır. Bu Anayasa'nın 38.maddesine de aykırıdır.

Genel hukuk doktrininde masumiyet karinesi olarak bilinen bu durum Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6/2.maddesinde de; "Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçsuz sayılır." şeklinde ifade edilmiştir.

Masumiyet karinesi, suçlu olduğu iddia edilen kişiyi yargılama öncesi veya yargılama sırasında ve hüküm kesinleşmesine kadar koruma amacı gütmektedir.

Oysa 5580 sayılı Kanun'un 4.maddesinin 1.fıkrasında yer alan ve sayılan suçlardan haklarında kovuşturma bulunmamasını zorunlu kılan hüküm kişinin henüz yargılanmasının tamamlanmadığı bir aşamada özel öğretim kurumlarında çalışmasını tamamen engeller niteliktedir.

Dolayısıyla 5580 sayılı Kanun'un 4.maddesinin 1.fıkrasında yer olan "...veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması" ifadesinin Anayasa'nın 38.maddesine aykırı olduğu sonucuna varılmaktadır.

Nitekim; Gaziantep Dördüncü İdari Dava Dairesi tarafından 5580 sayılı Kanunun 4.maddesinin 1.fıkrasında yer alan "...veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması" cümlesinin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine yapılan başvuru neticesinde Anayasa Mahkemesinin 26/01/2022 günlü ve E:2021/117 K:2022/10 sayılı kararı ile 5580 sayılı Kanunun 4.maddesinin 1.fıkrasında yer alan "...veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması" ibaresinin yalnızca anılan fıkrada yer alan "personelinde" ve "dolandırıcılık, sahtecilik" ibareleri yönünden Anayasanın 13, 48 ve 49.maddelerine aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiştir.

Sonuç itibarıyla; bu dosyada davacı açısından dava konusu uyuşmazlığın çözümünde uygulanacak olan suç maddesinin dolandırıcılık ve sahtecilik suçları olmayıp silahlı terör örgütüne üye olma suçu olması sebebiyle 5580 sayılı Kanunun 4.maddesinin birinci fıkrasında yer alan "...veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması" ibaresinin anılan fıkrada yer alan "personelinde" ve "Anayasal düzene karşı işlenen suçlar" ibareleri yönünden 13, 38, 48 ve 49.maddelerine aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle;

1-5580 sayılı Kanununun 4.maddesinin 1.fıkrasında yer alan "(Değişik birinci fıkra: 9/5/2018-7141/11 md.) Özel öğretim kurumlarının gerçek kişi kurucularında, tüzel kişi kurucularının yönetim organlarında, kurucu temsilcilerinde ve personelinde; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası ya da affa uğramış olsa bile Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar, Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar ve 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında işlenen suçlardan ceza almamış olması veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması, terör örgütlerine ya da Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti ya da iltisakı yahut bunlarla irtibatı olmaması şartı aranır." hükmünün, "...personelinde" ve "...veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması" ibaresinin 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 13, 38, 48 ve 49.maddelerine aykırı olduğu sonucuna varılması nedeniyle, anılan ifadenin belirtilen sebeplerle yahut 6216 sayılı Kanun'un 43/3.maddesi kapsamında değerlendirilebilecek başka nedenlerle iptaline karar verilmesi talebiyle itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına,

2-Dava dosyasının ve karara dayanak görüşme tutanağının, onaylı bir örneği ile işbu kararın aslının Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine, Anayasa Mahkemesi'nin bu konuda vereceği karara kadar 5 ay süre ile davanın geri bırakılmasına, bu süre içerisinde Anayasa Mahkemesi'nce bir karar verilmemesi halinde, mevcut mevzuat hükümleri ile dosyadaki bilgi ve belgelere göre davanın görülmesine, kararın bir örneğinin taraflara tebliğine 19/04/2022 tarihinde oybirliği ile karar verildi."